

■ ÚVODNÍK

Vážení chovatelé, vážení čtenáři,

nacházíme se v období začínajícího podzimu, kdy naše zvířata vstupují do reprodukční fáze. V této době jim musíme věnovat maximální péči, abychom v příštím roce dosáhli požadovaných výsledků. Máme však za sebou velmi špatný rok na vláhu. Suché jaro a neskutečně horké léto mají za následek, že na mnoha místech republiky se nevypěstovalo dostatečné množství objemných krmiv. V létě pastevní areály zasychaly a chovatelé museli svá zvířata přikrmovat senem. Vedení SCHOK vidí velký problém, který může nastat až v roce 2027, kdy z důvodu malého množství sena, které v roce 2026 chovatelé sklídili, může dojít ke snížení stavů zvířat, a to již v zimním období 2026/27, protože neuživí stávající počty kusů. Tím nedodrží intenzitu chovu na úrovni 0,3 VDJ/ha. SCHOK bude jednat společně se ČSCHMS se zástupci MZe a poslanci zemědělského výboru PS Parlamentu ČR, aby MZe přijalo mimořádná opatření reagující na dopady sucha na rok 2027 již nyní. Chovatelům, u nichž nedostatek objemných krmiv povede k poklesu intenzity chovu hospodářských zvířat pod požadovanou úroveň, bylo umožněno využít institut ohlášení zásahu vyšší moci. Tento postup umožní zohlednit skutečné dopady sucha na konkrétní podniky a farmáře při současném zachování základních principů a podmínek schváleného Strategického plánu Společné zemědělské politiky.

Vedení SCHOK začalo velmi aktivně řešit situaci kolem zastavení výplaty finančních prostředků na již schválené žádosti našich chovatelů o náhradu újmy (dle § 58 zákona č.114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny v platném znění) za ztížené zemědělské hospodaření – ztížení pastvy v důsledku výskytu vlka. Dle informací z AOPK ze dne 14. 8. 2026 byly poslední finanční prostředky poskytnuty ze státního rozpočtu 21. 4. 2026 ve výši 164 mil. Kč, které byly obratem vyplaceny. AOPK poté požádala MŽP o další finanční prostředky, které však nebyly poskytnuté. V současné době není vyplaceno 154 schválených žádostí za roky

2025 (131) a 2024 (23) ve výši cca. 63 mil. Kč. AOPK také poskytlo informaci o žádostech, které se posuzují: 2023 – 1 žádost, 2024 – 42 žádostí, 2025 – 222 žádostí. Vedení SCHOK společně s ASZ ČR a ČSCHMS zaslal 24. 8. 2026 dopis k rukám ministryně financí JUDr. Aleny Schillerové o urychlené uvolnění finančních prostředků. Tento dopis byl také zaslán na MŽP, MZe a AOPK. Bohužel se do dnešního dne situace nezměnila. Předsednictvo bude situaci dále monitorovat a bude dále vyvíjet tlak na státní instituce, aby došlo k nápravě. Celá kauza je také sledována již v médiích (ČT1, Nova) a dle posledních informací to také začalo řešit vedení MŽP. Věřím, že MŽP v co nejbližší době finanční prostředky poskytne, abyste všichni, kdo jste si o újmu požádali a máte žádosti schválené, finanční prostředky obdrželi. Tyto prostředky vám musí být dle platných zákonů ČR vyplaceny.

Doufám, že se nám podaří vše zdárně vyřešit. Věřte, že to není jednoduché. Přeji vám hodně sil do dalšího chovatelského období a mnoho úspěchů ve vašich chovech.

Ing. Richard Konrád

■ LETNÍ NÁKUPNÍ TRH NA PLEMENNÉ BERANY A KOZLY - ROHLINY

Dne 25. 7. byla uspořádána na farmě manželů Láníkových letní aukce plemenných beranů a kozlů. Letos to byl druhý ročník a dle počtu přihlášených zvířat se, i přes tento letní termín, řadí mezi aukce početně velmi dobře zastoupené. Přihlášeno bylo 30 beranů a 3 kozli z Libereckého a Středočeského kraje. Předvedeno bylo 29 přihlášených beranů těchto plemen: suffolk 10 kusů, oxford down 3 kusy, ovce romanovská 2 kusy, skudde 6 kusů a 8 kusů beranů ovce ouessantské. Kozli byli přihlášení a předvedeni tři. 2 kusy plemene koza anglonubijská a jeden kozel hnědý krátkosrstý. Hodnocením byl pověřen Ing. Konrád.

Beraní byli hodnoceni v těchto třídách: suffolk 1x ER, 9x EA, oxford down 1x EA, 1x EB, třetí beran byl vyřazen pro nízkou hmotnost a malý tělesný rámec, ovce romanovská 2x EA,

Beraní ovce ouessantské chovatelky ing. Lenky Maděrové z Markvartic

skudde 4x ER, 2x EA, ovce ouessantská 7x ER, 1x EA. Hnědý kozel byl hodnocen výslednou třídou ER, oba anglonubijští kozli výslednou třídou EA.

Všichni předvedení plemenici byli velmi dobře připraveni na hodnocení. Berani vynikali výbornými pohlavními výrazy, dobrým osvalením a korektními postojí s dobře utvářenými spěnkami.

Celý chovatelský den se velmi vydařil, bylo krásné letní počasí, aukci navštívili i chovatelé, kteří berany nepředváděli a přijeli se na bonitaci jen podívat. Poděkování patří manželům Láníkovým, kteří připravili vynikající zázemí pro chovatele a také zajistili výborné občerstvení.

Ing. Richard Konrád

Berani plemene SF, které předváděl Jaroslav Fišer ze Žďáru v Krkonoších

OVČÁCKÉ SLAVNOSTI 11. 7. 2026 NEPOMUK

Po loňské pauze způsobené nákazovou situací se do Nepomuku na překrásnou zahradu arciděkanství vrátili ovčácké slavnosti. Letošní ročník na předešlé tři navázal více než důstojně. Tradičně návštěvníkům nabídl pestré kolekce malých přežvýkavců a drobných domácích zvířat, skvělou stříhačskou show, ukázky pasení ovcí ovčáckým psem, aktivity pro děti, ukázky řemesel a ochutnávky lahůdek spojených s chovem ovcí a koz v našem kraji.

Návštěvníci mohli obdivovat zástupce plemen v našich končinách obvyklých, jako šumavky manželů Pavláskových, zwartblesy pana Rendla či romanovské ovce od pana Denka. Obdiv budila ale i plemena ne tak často chovaná, mezi které se řadili clun foresti Honzy Kováče, vřesovky Radka Říhy a maličké skudde Marka Vostřáka, který s nimi předvedl několik precizních ukázek pasení s border kolí v netypické barvě ee red. Na tyto ukázky stály davy lidí, kteří podívanou napjatě sledovali a někteří si ji i natáčeli. Veliký zájem vzbudily i mohérové kozy chovatelky Aleny Zelinkové, které byly vzorně připravené a kvalitou srsti lákaly k pohlázení.

Nadšeně vítanou novinkou bylo vypouštění poštovních holubů dětmi. Pro příští ročník musíme zajistit více poštáků, protože zájem dětí převyšoval počet připravených letců. Překvapivě mnoho lidí oslovila kozí zmrzlina, na kterou se stály fronty a někteří návštěvníci se vrátili i několikrát. Food truck s grilovaným ovčím sýrem a jehněčí klobásou paní Vladky Velíkové byl také po celý den v obležení. Co však tradičně nadschlo malé i velké, bylo spřádání vlny v podání úžasné dámy paní Zemanové a také Evy Vostřákové.

Dynamiku celému dni dodával stříhačský šampionát, který vtáhl návštěvníky do děje díky neuvěřitelné šikovnosti stříhačů a profesionálnímu komentování panem Lubomírem Smatanou. První cenu si odvezl Sebastian Engel, který k nám přijel z Německa, druhý se umístil Marek Langer a třetí cenu získal David Zdrha, kterému velmi děkujeme za přípravu celé soutěže.

Úspěch slavností, které navštívilo více než tisíc lidí, nás motivuje do dalších ročníků. Pro ten příští již teď plánujeme lákavé novinky.

Děkujeme všem, kteří se na letošní akci podíleli, a i těm, kteří ji navštívili.

Za krajské sdružení SCHOK Plzeňského a Karlovarského kraje

Marie Králíková

Foto: Michal Kost

Video na youtube pro potřeby FB:

<https://www.youtube.com/watch?v=9IXtT1wrtCc>

...posilnění před výkonem

David Zdrha

Marek Langer

Střihačské klání

Ocenění účastníci střihačské soutěže, vítěz Sebastian Engel, 2. Marek Langer, 3. David Zdrha

Ukázka pasení se psem, border kolie v barvě ee red

Oblíbená kozí zmrzlina

Vypouštění poštovních holubů - radost

OVENÁLIE ZLOBICE 2026

Místo konání den před akcí: vyprahlá země, modrá obloha, horký vítr přináší místo úlevy jen suché bodláky. Scéna jako se starého westernu. A přesto podobný obraz není ničím mimořádným koncem tohoto léta. A přece – právě teď a právě sem zveme malé i velké, odborníky, chovatele, a zejména širokou veřejnost všech generací, aby s námi slavili ovčácké slavnosti. Vodu pro zvířata i lidi máme, a navíc mnoho dobrého k tomu. Nejprve je třeba ochotných rukou, nohou, hlav a srdcí, aby připravily v přírodním areálu Zlobice vše potřebné. Kuchyňský tým vaří, peče, smaží; správce mladý i starý připravují vše kolem zvířat; posádka z obce Malhostovice pomáhá zkulturnit a zabydlet dějiště konání této výroční akce. Přípravy, které začaly již týdny předem, dnes vrcholí. Děkujeme.

Sobota 15. 8. Den D je tu, svátek má Hanka a s ní ovečky a všichni kolem nich. Ochotní chovatelé přivezli svá krásná zvířata na výstavu, letos již 27. ročník. Ti nejdůležitější jsou tedy v hale, kde mimo komentovanou prohlídku proběhla též klasifikace plemenných beranů a kozlů a ukázka stříže ovcí elektrickým strojkem. Děkujeme Ing. Janošovi a Ing. Marešovi za odborný komentář i střihači Miroslavu Sedláčkovi za jeho zkušené provedení stříže ovcí.

Vraťme se však na slavnostní zahájení celé akce. Zúčastnili se ho čestní hosté – pan Petr Grünwald, starosta obce Malhostovice, Ing. Mgr. Drago Sukalovský, starosta města Kuřimi, a emeritní předseda SCHOK z.s. Ing. Vít Mareš. Děkujeme za jejich přispění ke zdaru celé akce.

Poté běží plánovaný program naplno. V hale již zmíněné hodnocení plemenných zvířat a ukázky stříže. Zde je výsledková listina ohodnocených zvířat a kolekcí:

Nejlepší kolekce ovcí 1. místo	OVEKO a.s., suffolk
Nejlepší kolekce ovcí 2. místo	Ing. Vladislav Vitek, merinolandschaf
Nejlepší kolekce ovcí 3. místo	Sušárna Pohořelice, s.r.o., romney
Šampionka ovce masných plemen	OVEKO a.s., suffolk (67358 962)
Šampionka ovce ostatních plemen	Ing. Vladislav Vitek, merinolandschaf (53077 962)
Šampion beran masných plemen	Pavla Miklasová, texel (336156 075)
Šampion beran ostatních plemen	Radek Zych, romanovská ovce (98049 061)
Nejlepší kolekce koz	OVEKO a.s., búrská koza
Šampion kozel	Kateřina Bittnerová, anglonubijská koza (10228 068)
Vítěz výstavy	Kozírna s.r.o., koza hnědá krátkosrstá (17584 968)

Výstavu a nákupní trh více přiblíží Ing. Tomáš Janoš v následujícím článku.

VÝSTAVA OVCÍ A KOZ NA OVENÁLIÍCH ZLOBICE

Slavnostní zahájení, ing. Mareš, ing. Huml, ing. Sukalovský, p. Grünwald

Dne 15. 8. se konaly na Zlobici ovčácké slavnosti Ovenálie. Nechyběla výstava plemen ovcí a koz, kde z velké části byla zastoupena zvířata (berani), která se zúčastnila nákupního trhu. Počet předvedených zvířat byl ovlivněn nejen opět vysokými teplotami, ale také nutností mít navakcinovaná zvířata proti katarální horečce ovcí. Právě tyto faktory do velké míry ovlivnily pestrost plemen a počet zvířat. Oveko a.s. představilo tradičně plemeno suffolk a plemeno kozy burské. Společnost byla oceněna hned několika oceněními, a to nejlepší kolekce koz, šampionka masných plemen a první místo v kategorii kolekce ovcí. Paní Bittnerová si odnesla ocenění v kategorii šampion kozel, kde předvedla kozla plemene anglonubijská koza (10228 068) linie Holbein. Právě tento mladý kozel byl hodnocen na nákupním trhu, kde u něj nebyla nalezena žádná, byť jen malá vada. Pan Ing. Vítek přivezl na výstavu plemeno merinolandschaf. Jeho zvířata byla na velmi vysoké úrovni a také on si odnesl ocenění za nejlepší bahnici mezi ostatními plemeny. Jednalo se o ovci 53077 962. První místo v kolekci ovcí si odneslo již zmíněné Oveko a.s. Druhé místo obsadil pan Ing. Vítek. Na třetím místě se v této kategorii umístila Sušárna Pohořelice, která každoročně vozí na Ovenálie kombinované plemeno romney. Za pravidelnou účast jí patří velké díky. Ocenění v kategorii beran ostatních plemen získal pan Radek Zych. Pan Zych měl na nákupním trhu několik beranů plemene romanovská ovce, avšak jeden předčil všechny ostatní, a tak byl po zásluze oceněn. Zde se jednalo o berana s ušním číslem 98049 061. Nejlepším beranem masných

plemen byl beran z chovu paní Miklasové. Opět se jednalo o berana, který byl úspěšně uchovněn na nákupním trhu. Paní Miklasová chová na Valašsku plemeno texel. Vítězem výstavy se stala koza hnědá krátkosrstá (17584 968) z farmy Kozírna, která se nachází nedaleko Mikulova. Tato koza disponovala nadprůměrným rámcem, jemnou kostrou a celkovou harmonickou stavbou těla.

Jak už bylo výše zmíněno, konal se také nákupní trh beranů a kozlů. Z kozlů byl také obonitován kozel plemene burská koza z chovu pana Mrliny, který získal výslednou třídu ER. Z beranů se jednalo o plemeno texel, romney, romanovská ovce a plemeno merinolandschaf. Všichni berani byli zdárně obonitováni, žádný nebyl vyřazen. Hodnotitelem trhu jsem byl já. Oceněná zvířata vybírala komise ve složení Ing. Mareš, Ing. Hájková (začínající šlechtitelka) a já.

V hale bylo možnost vidět a také si vyzkoušet stříhání ovcí. Stříhačem byl pan Miroslav Sedláček, který ochotně vysvětloval princip stříhání ovcí a jeho význam. Za jeho ochotu mu patří také velké poděkování.

Závěrem tohoto krátkého psaní je na místě poděkovat chovatelům za ochotu přivést zvířata a strávit svůj čas na úkor jiných povinností. Rok co rok je počasí během Ovenálií opravdu extrémní, co se týče vysokých teplot, a tak zaznívají hlasy, zda by nebylo vhodné změnit termín konání této letité události. Ke konci listopadu budeme moudřejší, jak to nakonec bude s termínem příštího ročníku.

Ing. Tomáš Janoš, Ph.D.

Beran merinolandschaf ing. Vítko

Berani romanovské ovce p. Zycha

Hnědé kozy firmy Kozírna s.r.o

Střihač M. Sedláček při ukázce stříže

Poháry pro oceněná zvířata

Ocenění pro ovce merinolandschaft ing. Vítka předává Pavel Slovák

Ocenění ovčí romney Sušárny Pohořelice

Ocenění hnědých koz spol. Kozírna s.r.o.

V altánu měli své stanoviště Gorolé, kteří připravili ukázkou ruční stříže ovce a výroby sýra tradičním způsobem. Zejména malí návštěvníci si rádi vyzkoušeli výrobu/motání provazu. Asi si jej nedají na klobouk, ale to určitě nevdí.

Na dolní pastvině bylo místo pro čtyřnohé psí pomocníky. Více o této události čtete v následujícím článku Mgr. Sabiny Kučerové.

Ukázka ruční stříže...

... zaujala malé i velké diváky

Tradiční výroba sýra je v rukou Gorolů

Stánek občanského sdružení Salašnické psy - Hajčiarik

DOLNÍ PASTVINA OPĚT PŘIVÍTALA PASTEVECKÉ A OVČÁČKÉ PSY

I letos se v rámci Ovenálií předvedli na dolní pastvině pastevečtí a ovčáčtí psi. Za pastevece přijel prezentovat osvětový a charitativní projekt Rok s pastevcem a za ovčáky pak občanské sdružení Salašnické psy - Hajčiarik. Stánek projektu Rok s pastevcem letos nabídl návštěvníkům nejen možnost dozvědět se více o pasteveckých psech, ale také zábavu pro děti v podobě her, také foto koutek s rekvizitami a propagační předměty k zakoupení, z jejichž prodeje byla část výtěžku určena pro pastevecké psy v nouzi. Tentokrát bylo přítomno pouze pastevecké plemeno torňjak, ale zato hned v počtu pěti kusů. Návštěvníci se tak mohli blíže seznámit s tímto ohroženým plemenem původem z Chorvatska, Bosny a Hercegoviny, které je u nás málopočetné a spíše neznámé. Za ovčácké psi se pak předvedla (přímo při ukázkce pasení) border kolie a poté australská kelpie a slovenské národní plemeno slovenský hajčiarik, jehož sdružení se snaží o záchranu a uznání tohoto plemene. Diváci měli možnost informovat se u jejich stánku, kde bylo k vidění hned několik jedinců tohoto původního ovčáka ze slovenských salašů. V rámci propagace těchto čilých a veselých psíků zde proběhla také ukáзка agility - psí sport, ve kterém musí pes pod vedením člověka zdolat určité překážky za co nejkratší dobu.

Příprava na přednášku

Přednáška o pasteveckých psech

Program na dolní pastvině však nebyl jen přehlídkou jednotlivých plemen. Návštěvníci se zde mohli dozvědět, jaký je rozdíl mezi pasteveckým a ovčáckým psem, k jaké práci byli tito psi po generace využíváni, jak se jejich původní poslání promítá do jejich chování i dnes a proč od nich nelze očekávat stejné vlastnosti a způsob spolupráce s člověkem. Setkání zároveň připomnělo, jak rozmanitá může být práce psů spojených s pastevectvím. Zatímco jedni byli po staletí pravou rukou člověka při vedení a přesunu stáda, úkolem druhých bylo stádo především chránit a pečovat o něj. Právě bezprostřední kontrast obou těchto „světů“ představoval jeden z nejzajímavějších momentů letošního programu na dolní pastvině.

Mgr. Sabina Kučerová

Zbývá už jen dodat, že skvělou ukázkou pasení pro návštěvníky připravila paní Veronika Rybníčková. A příští rok se prý můžeme těšit na další novinky – díky vám!

Aktivita pro děti na stánku Rok s pastevcem

Seznámení diváků se slovenským hajčiarikem v čele s předsedkyní sdružení Vladimírou Hladíkovou

Tornjaci v akci

Na hlavní ploše před Kolibou proběhla po poledni tradiční soutěž o haluškového krále. Jako vždy to byl boj, letos si titul odnesl pan Jaroslav Němec (skóre 6:17) Gratulujeme! Do deseti minut to stihl též pan Michal Malík. Z osmi soutěžících byla jedna žena. (Ti, kteří si chtěli dát halušky nesoutěžně, měli též možnost, v Kolibě byl dostatek pro všechny jedlíky.)

Haluškový soubor, králem p. Jaroslav Němec

Co by to bylo za ovčácké slavnosti, kdyby chyběly přadlenky a jejich šikovné ruče? I letos nás věrně provázely svým tichým uměním, potěšením pro oči, pozváním sami tvořit. Věřím, že mnozí se rádi zastavili a ve vlnářské dílničce uplstili něco na památku.

Prostor pro inspiraci, tvoření i nakupování

KLUB CHOVATELŮ DOJNÝCH PLEMEN KOZ – DALŠÍ ROČNÍK MIMOŘÁDNÉHO TRHU

V sobotu 15. 8. 2026 se na našem dvorku v Modleticích konal již IV. ročník srovnávacího trhu kozlů a kozlíků, který byl opět příležitostí k přátelskému setkání chovatelů. Jako každý rok i tentokrát byl s mezinárodní účastí. Postupně tu během let byli hosté z NL, Polska i Slovenska.

Celkem se předvedlo 23 velmi pěkných kozlů a kozlíků, dorazilo 33 hostů zapsaných v prezenční listině a pár těch, kteří ještě psát neumí. Aby se taková akce mohla zdárně konat, potřebujete mít opravdu schopného a spolehlivého partáka. Toho mám v podobě Mgr. Dolejšové, jednatelky našeho klubu, který tuto, dle vyjádření všech, povedenou akci, pořádá. S Renatou se rok co rok snažíme akci vypilovat a udělat zase o kousek lepší. Podporu nám každoročně poskytuje SCHOK, díky kterému můžeme všechny hosty nakrmit, ať už jsou milovníci masa či bezlepkoví vegetariáni. Poděkovat se sluší i našemu dlouholetému šlechtiteli Mgr. Janu Kováčovi, že každý rok ve vrcholu léta vyrazí přes celou republiku, aby zvířata hodnotil a všem přítomným poskytl řadu moudrých rad.

A samozřejmě velký dík za důvěru všem chovatelům, kteří k nám přivážejí svá zvířata umytá a v dobré kondici. Za několik let si všichni zvykli, že se u nás dozví jméno kozlíka, jeho rodičů, výšku a váhu i nádoj kozí maminky. Sledujeme příbuzenské vazby, a tak srovnáváme bratry, strýčky i dědečky, na základě čehož dovedeme posoudit, co si kozlík nese za výbavičku do nového chovu.

Aby mohl zdárně proběhnout letošní ročník, žádali jsme již v loňském roce o sobotní termín, který si přálo mnoho chovatelů. Od jara uklízíme dvůr a všechna dostupná prostranství. Sázím kvítka, která pokvetou v srpnu. Při pohledu na naprosto suchý trávník zalévám každý den nejméně hodinu. Hurá, máme nakonec zeleno. Jen počet přihlášených kozlíků je větší než náš dvorek. Sekáme tedy první pastvinu, kam se vejdou všichni s rezervou, a znovu zaléváme, už na to máme jen tři týdny, ale uť uť, vše připravené.

S velkým předstihem prosím firmu Lazar, zda by k nám přivezli opravdu pěkné maso na guláš z jejich farmy. Stalo se. Také půvabné a dobré minidortíčky se objednávají dlouho dopředu. Poté prosíme všechny zúčastněné o dodání podkladů. Zajišťujeme další propriety k servisu potravin, dezinfekci a všeho potřebného k trhu. Aby zvířata nestrádala vysokými teplotami, přesvědčujeme všechny, že začínáme už v 8:30 hod. A opravdu se to povedlo. V 8:31hod MVDr. Krejčí měří teplotu a vyšetřuje prvního kozlíka. Jeho malý syn, který přijel s maminkou, prošel sanitační lázní 5x. Byl nadšen a nezapomněl desinfikovat i svůj traktůrek. Zvířata se fixovala na výrazně barevně označených a tím i přehledných stanovištích, což byla letošní novinka. Při první manipulaci všechny měříme a vážíme. Když je na místě i poslední kozí kluk, je čas na rychlou kávičku a seznámení zúčastněných. V tom máme ještě rezervu, nestihli jsme představit všechny všem, příště se polepšíme. A jdeme na to.

Výsledky všech jsou na velké tabuli a každý může opravdu dobře posoudit formu zvířat. Zabýváme se výběry, klasickou klasifikací a samozřejmě též rebonitací kozlů používaných v chovu. Při opakování lze velmi dobře posoudit jejich celoživotní vývoj. Odpovědně se vybírá junior šampion z klasifikovaných zvířat narozených 2026 i senior šampion z těch starších. Nově letos ještě organizujeme výběr sympatáka výstavy. Poté se všichni kozlíci fotí na oficiální prezentaci, a vy je najdete zde na stránkách Zpravodaje. Hosté obědvají. A nastává výměna chovatelských zkušeností a přednáška. V tomto roce všichni pozorně poslouchali specialistu na krmiva Ing. Milana Krále, který kromě jiného vysvětlil, že v případě deficitu sena je moudré zvolit ovesnou slámu, a že po okusu thují mohou zvířata zmetat, či že skočec obecný rozkládá krevní krvinky. Výměna názorů není jen klidná, ale i to k chovu patří. První účastník k nám přijel 14. 8. 2026 večer, poslední odjížděl 15. 8. 2026 už za tmy.

Celkový pohled

A moje nejlepší dojmy... dva malí špunti, kteří trvají na tom, že se přitulí nebo si pohladí každé zvíře. A chovatelé, kteří sedí dlouho po skončení klasifikace zvířat, i když každý z nás má tisíce povinností doma. Pro tento jeden den v roce ale nespěcháme. Určitě nikoho nepřekvapí, že šampiony trhu si odváží hrdí a informacemi nabití chovatelé.

Děkuji velmi všem, kteří se na zdárném zajištění trhu podíleli, a všem těm, co to letos nestihli, předběžně máme zažádáno o podobný sobotní srpnový termín, protože dokud nám zdraví dovolí, budeme tuhle krásnou tradici rozvíjet a podporovat.

Ivana Pokorná
předsedkyně klubu

foto kozlíků, momentky: Renata Dolejšová

foto momentky: Ivana Pokorná

Nox z Martinic

Neron z Martinic

Ragnar z Martinic

Sem z Rudolce

NV Brad

Celkový přehled hodnocených kozlů a lineární popis naleznete v přehledných tabulkách na svazových stránkách v klubové sekci Klubu chovatelů dojných plemen koz:

<https://schok.cz/kluby/klub-chovatelu-dojnych-plemen-koz/?show=public>

NV Bern

Rumburak z Modletic

NV Berman

Jomil z Modletic

Elvis z Modletic

Netřesk z Modletic

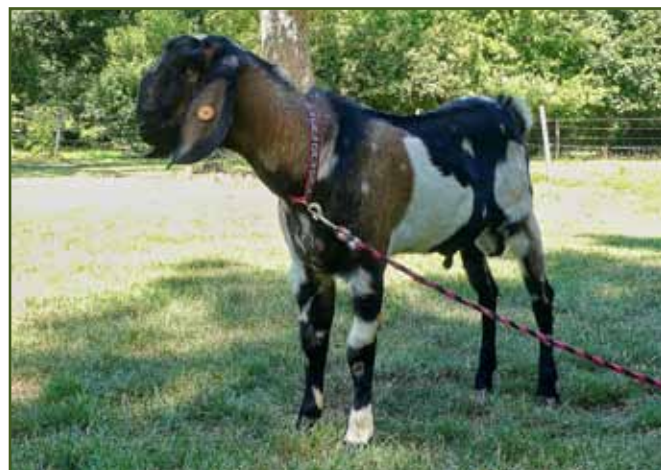
Dani z Rudolce

Indi ze Šumavy

Deril z Evženova

Zoránek z Modletic

Nimes z Modletic

Slovean Erasmus

Damián z Evženova

Jorgos z Modletic

Rumcajs z Modletic

Tobias vd Clabanus

NV Frem

Zekan z Evženova

Sympaťák výstavy

Zdravotní přejímka

Před tabulí

Vážení

Mazlení s Rumcajsem

Mladší šampion 2026

VÝSTAVA ZEMĚ ŽIVITELKA 2026

Ve dnech 20. 8. 2026 až 25. 8. 2026 se konala tradičně největší agro výstava v ČR Země živitelka v Českých Budějovicích. Výstava letos nesla podtitul – Inovace v každém poli.

Pořadatelé Výstaviště ČB se podařilo zaplnit výstavní plochu více než 600 vystavovateli a doprovodný program sestavit zajímavý jak pro vystavovatele, odbornou veřejnost, tak i pro všechny návštěvníky. Bylo k vidění velké množství moderní zemědělské a potravinářské techniky, zajímavá byla expozice Národního zemědělského muzea, ale na své si přišli i zájemci o myslivost či včelařství nebo rybářství. Velký prostor pro svou prezentaci dostaly genové zdroje České republiky, návštěvníci mohli vidět zástupce koní, prasat, skotu, včel a samozřejmě ovcí a koz zařazených do programu Národní genová rezerva ČR.

Samozřejmostí byla i výstava ovcí a koz pořádaná SCHOK z.s. Ovčáctví dostalo zajímavý prostor na svou prezentaci a zároveň bylo marketingově podporováno ze strany pořadatele, Výstavištěm ČB.

Na základě již zmíněné velké prezentace genových zdrojů dostali chovatelé ovcí, koz a všeho, co k tomu patří, dostatečný prostor pro prezentaci chovů v ČR. Podařilo se vytvořit a ukázat expozici s 15 plemeny ovcí a 4 plemeny koz, celkem vystaveno 52 ks zvířat v 38 kotcích. Většina chovatelů dovezla na výstavu kolekce dospělých ovcí a plemenného berana, což bylo pro návštěvníky určitě lákavé. Zastoupena byla většina významných plemen chovaných v ČR, jako například suffolk, texel, charollais, zwartbles, šumavka, valaška apod., ale i málo početná a zájmová plemena jako například ouessantké ovce a nové plemeno walliserská ovce. Zástupcem koz byla bílá koza krátkosrstá, hnědá koza krátkosrstá, anglonubijská a zájmové plemeno holandská zakrslá koza. Celkem bylo v rámci výstavy předvedeno 132 ks zvířat a samozřejmostí byla kompletní expozice genových zdrojů – šumavka, původní valaška, hnědá koza krátkosrstá a bílá koza krátkosrstá. Tuto kompletní kolekci mohli v tomto roce vidět návštěvníci pouze na Zemi živitelce.

Výstava zvířat

V rámci expozice výstavy byly hodnoceny kolekce ovcí a koz. V kategorii kolekce masná plemena bylo pořadí: 1. Místo: plemeno suffolk od p. Mášla 2. místo: plemeno berrichon du Cher od p. Rolníka a 3. místo plemeno texel od p. Tancera, v kategorii ostatní plemena bylo 1. místo plemeno ovce vřesová z farmy Sedlečko u Jiřetic, 2. místo plemeno šumavka od p. Vejčíka a 3. místo plemeno zwartbles

Vážení

Ing. Vejčík komentuje vystavená plemena

od p. Strejčkové, v kategorii kolekce koz bylo 1. místo plemeno hnědá koza krátkosrstá od p. Maršíka, 2. místo plemeno bílá koza krátkosrstá od p. Korzy a 3. místo plemeno anglonubijská od farmy Malšice. Šampionem výstavy byl vyhlášen beran plemene merinolandschaf od p. Votavy a nejlepší ovcí byla bahnice plemene kerry hill od p. Vohryzkové, nejlepším kozlem byl vyhlášen kozel plemene hnědá koza krátkosrstá od p. Maršíka.

Letošní ročník byl náročnější na organizaci z důvodu náročnějších podmínek pro svod vydaných ze strany KVS Jihočeského kraje. Díky velké ochotě všech chovatelů tyto podmínky splnit se podařilo realizovat plnou expozici a následný doprovodný program na předvadišti. Každý den zde byla připravena pro návštěvníky komentovaná přehlídka zástupců plemen. Neděle se nesla ve znamení „Ovčácký den“. Od rána se na předvadišti konala bonitace plemenných beranů a letos i s vysokým počtem přihlášených zvířat. Následoval Šampionát beranů plemene zwartbles. Tato přehlídka byla velice zajímavá a letos opět zastoupená chovateli tohoto plemena. Odpoledne již bylo zaměřeno na jednotlivé dílčí ukázky pro návštěvníky, a to stříhání ovcí a dojení kozy a ukázkou práce ovčáckých psů. Uvnitř pavilonu si návštěvníci

mohli prohlédnout zpracování vlny na kolovratu a výrobky z vlny. Již téměř tradičně bylo ukázáno zpracování jehněčího masa, kde kuchař upravoval jehněčí maso a ukázal tak mnoho možností, jak tento druh masa vařit. Nakonec se ukázalo, že tato volba byla velkým lákadlem pro diváky. Nutno podotknout, že kuchař Michal Hruďa s kolegy z restaurace Stodola byl famózní. Během dne uvařil 3 druhy výborných jídel, která byla vcelku rychlá a jednoduchá, a přesto výtečná. Návštěvníci následně mohli naservírovaná jídla ochutnat

Pravidelné předvádění na předváděšti

a mnoho z nich si určitě odneslo motivaci pro vaření z jehněčího masa. Tuto akci jsme ještě doplnili ukázkou rozporcování jatečního trupu jehněte. Výborně se toho zhostil pozvaný host – profesionální řezník Petr Číhal.

Výstavu navštívilo více než 124 tisíc návštěvníků, což z této výstavy činí největší výstavu v ČR, a zájemců o informace ohledně chovu ovcí a koz na info stánku v rámci expozice bylo hodně.

Již během konání výstavy byl patrný trend poslední let, kdy se management pořadatele snaží uspořádat komplexní výstavu prolínající všechny segmenty v zemědělství. Je zde nastavena vize, kdy vše se sebou souvisí a z prosté výstavy se stává společenská událost, kde se prolínají a setkávají všichni, kdo chtějí dělat zemědělství poctivě. Opravdu se to stává místem setkání, vyměňování zkušeností, ale i navazováním kontaktů a obchodu.

Tímto mi dovolu, abych velice poděkoval všem lidem, kteří se podíleli na přípravě a realizaci výstavy. Ve svém volném čase odvedli na výstavě Země živitelka velký kus práce a bez těchto lidí by výstava neproběhla tak hladce a úspěšně. Dále bych chtěl poděkovat všem chovatelům, kteří dovezli své ovce a kozy. Velice si toho vážím a pevně věřím, že spolupráce bude tímto způsobem fungovat i v následujících letech.

Ing. Jan Vejčík

Předseda JČK SCHOK z.s.

Šéfkuchař Michal Hruďa v kuchařské show

Jehněčí tortila

Návštěvníci obdivují vystavená plemenná zvířata

Výrobky z vlny

OVČÁCKÝ DEN A NÁKUPNÍ TRH – ZEMĚ ŽIVITELKA 2026

Neděle 23. srpna patřila na českobudějovickém Výstavišti tradičně chovatelům ovcí a koz. Ovčáckému dni, který byl součástí programu výstavy Země živitelka 2026, letos přálo i počasí a slunečný den přilákal k pavilonu i předvadišti množství návštěvníků. Program nabídl vše, co k této akci neodmyslitelně patří – nákupní trh plemenných beranů, přehlídky zvířat, odborné ukázky, zpracování ovčí vlny i ochutnávky jehněčího masa. Především byl ale opět příležitostí k setkání chovatelů z různých koutů republiky.

Úvod programu patřil nákupnímu trhu plemenných beranů, který byl letos oproti předchozím ročníkům výrazně početněji zastoupen. Celkem se představilo 17 beranů několika plemen, jejichž hodnocení se ujali Ing. Antonín Vejčík, CSc., a Ing. Ladislav Strnad, Ph.D.

Letošní nákupní trh se mohl pochlubit početným zastoupením plemenných beranů

Chovatel Lukáš Kovárna přivezl dva vřesové berany linií Wort a Vojta, kteří byli zařazeni do výsledných tříd IA a EB. Plemeno texel zastupovali 3 berani linie Tramín chovatele Christophera Robertsona, kteří získali výslednou třídu EA. Další dva vřesové berany, tentokrát linie Vřes, představila Anna Kovárnová; berani byli zařazeni do tříd EA a EB.

Početně nejsilnější zastoupení měla valašská ovce. Ing. Jan Vejčík předvedl šest beranů linií Valvej, Jurko a Juráš, kteří dosáhli výsledných tříd 1× ER, 2× EA a 3× EB. Z tohoto chovu pocházeli také tři berani šumavské ovce linií Javor a Bright, hodnocení 2× EB a 1× IA. Další dvojici šumavských beranů linie Sambík představila Jihočeská univerzita; ti získali výsledné třídy EA a EB.

Svou premiéru na nákupním trhu měl letos také walliser-ský černonosý beran. Beran linie Wahibi chovatele Adama Pokorného získal výslednou třídu EB, pozornost návštěvníků si však získal ještě dříve, než mohli jeho hodnocení vůbec zjistit. Charakteristický vzhled tohoto plemene z něj udělal jednoho z nepřehlédnutelných účastníků letošního ročníku.

Předvadiště poté patřilo národnímu šampionátu plemene zwartbles, do kterého nastoupilo sedm zástupců tohoto plemene. Programem provázel Ing. Antonín Vejčík, CSc., společně s hodnotitelem Ing. Ladislavem Strnadem, Ph.D. Samotné hodnocení doplnili odborným komentářem, díky kterému se návštěvníci dozvěděli více o historii zwartbles, jeho typickém exteriéru i charakteristických vlastnostech.

Hodnocení walliserského beránka chovatele Adama Pokorného

Zvířata na předvadišti během dne vystřídaly také strojky při ukázce dvou rozdílných technik stříže. Eda Mlynářčík předvedl tzv. německý způsob, při němž se ovce stíhá na lavici, zatímco Ing. Antonín Vejčík, CSc., ukázal australskou techniku stříže na zemi. Nešlo přitom pouze o ukázkou práce stříhačů. Doprovodný výklad se věnoval vhodnému termínu stříže, zásadám správného postupu i situacím, které mohou při stříhání nastat. Prostor dostala rovněž samotná vlna, její vlastnosti a způsob hodnocení.

K předvadišti se návštěvníci vraceli i několikrát v průběhu dne při přehlídkách beranů a kozlů. Představení byli zástupci více než deseti plemen a různých užitkových typů, které odborným komentářem doprovázel Ing. Antonín Vejčík, CSc. Zaplněné tribuny při jednotlivých ukázkách potvrzovaly, že živá zvířata a možnost dozvědět se něco o jednotlivých plemenech patří stále mezi největší lákadla programu.

Rušno však nebylo pouze venku u předvadiště. V pavilonu po celý den probíhala kuchařská show, která se již tradičně těší velkému zájmu návštěvníků. Začala ukázkou správného bourání jehněčího trupu na jednotlivé partie v podání Petra Číhala z Jatek Lišov – Petr Číhal s.r.o. Na něj navázal šéfkuchař Michal Hruša se svým zkušeným týmem a společně předvedli několik možností, jak lze jehněčí maso připravit za použití běžných i méně obvyklých surovin a příloh. Ochutnat bylo možné například jehněčí kebab nebo kari.

A právě ochutnávka byla pro řadu návštěvníků možná nejpersvědčivější částí celé kuchařské show. Připravené pokrmy sklízely velmi pozitivní ohlasy a nejednoho návštěvníka překvapila jemná chuť jehněčího masa bez výrazného aroma, kterého se někteří spotřebitelé stále obávají. Kuchařská show tak nebyla jen atraktivní součástí programu, ale také příležitostí ukázat jehněčí maso těm, kteří s jeho přípravou zatím nemají mnoho zkušeností.

Pradlenky po celý den názorně ukazovaly, jak dlouhá cesta vede od ovčího rouna až k hotovému výrobku. Návštěvníci mohli sledovat předení, plstění i tkaní a prohlédnout si výsledné oděvy a další výrobky z ovčí vlny.

Ovčácký den ale není jen o programu, který se odehrává na předvadišti nebo v pavilonu. Stejně důležitou součástí je každoročně možnost potkat kolegy, přátele a známé, které během roku dělí často stovky kilometrů. Také letos

se na jednom místě sešli chovatelé ovcí a koz z různých koutů republiky a mezi jednotlivými body programu tak zůstával dostatek prostoru pro rozhovory, výměnu zkušeností i společné vzpomínání na události uplynulého roku.

Poděkování proto patří všem, kteří věnovali svůj čas přípravě a organizaci letošního Ovčáckého dne, stejně

jako chovatelům, kteří na výstavu přivezli svá zvířata, a všem ostatním, kteří se na programu podíleli. Díky nim si Ovčácký den i letos zachoval svou příjemnou a přátelskou atmosféru – včetně tradičních domácích dobrot, bez kterých bychom si jej už snad ani neuměli představit.

text a foto: Ing. Anna Poborská, Ph.D.

Eda Mlynářčík při ukázce německého způsobu stříže ovce na lavici

Přehlídka ovcí a koz představily návštěvníkům pestrou škálu plemen a užitkových typů

ŠAMPIONÁT BERANŮ ZWARTBLES 2026

Na výstavě Země živitelka v Českých Budějovicích se po dvanácté sešli chovatelé ovcí plemene zwartbles.

Jsme hrdí na to, že můžeme široké, nejen chovatelské veřejnosti představit toto úžasné plemeno zwartbles. Ovčácký den, jak je zvykem, opět připadl na neděli, tentokrát na neděli 23. 8. 2026. Zcela obsazená tribuna na předvadišti a spousta dalších diváků kolem očekávali chovatelský zážitek a věříme, že jsme toto očekávání splnili.

Nutno vyzdvihnout, že v rámci letošního ročníku nám počasí přálo. Alespoň v porovnání s rokem 2023, kdy jsme se na předvadišti brodili po kotníky ve vodě. A i přes to, že nás doma na pastvinách, loukách a zahradách poslední měsíce sužuje nevídané sucho, zde jsme naopak nádherný slunečný den upřímně uvítali. Ač nejsou vždy podmínky stejné, vystavovatelé, hodnotitelé a ani přihlížející ještě nikdy neztratili kuráž a šampionátu se s chutí zúčastnili.

Jaké kroky ale předchází tomu, aby se šampionát vůbec uskutečnil?

Úplně na začátku paní Marcela Krčmářová, předsedkyně klubu, která spolu s místopředsedou panem Janem Roskovcem osloví celou členskou základnu. Rozešlou pozvánky spolu s veterinárními podmínkami a dalšími podstatnými informacemi. Letos už všichni chovatelé věděli, že berani musí splnit jednu z následujících podmínek: vakcinace na KHO, nebo berany ošetřit repelentem a odebrat krev na PCR test samozřejmě s negativním výsledkem. Z chovatelského hlediska vybrat berany, které považují za ty nejlepší ve stádě. Berani v minulosti prošli přes nákupní trhy, kde byli ohodnoceni, a tak splňují základní požadavky podle Standartu plemene zwartbles. Ovšem je potřeba mít na paměti, že daní jedinci se další dva roky vyvíjejí, dospívají a dokončují svůj tělesný rámec, a proto se výsledné hodnocení v rámci dalších přehlídek může lišit.

Na základě splněných podmínek, přijeli na šampionát čtyři chovatelé a přivezli celkem sedm beranů. Za Jihočeský kraj to byli dva berani z chovu Miroslavy Strejčkové z Hranic, jeden beran od pana Václava Podhradského z Kaliště u Lipí a dva berani pana Marcela Kunaye ze Slavonic. Z Královéhradeckého kraje, konkrétně ze Starého Rokytníku, přijela paní Marcela Krčmářová se dvěma berany. Hodnocení beranů se ujal ing. Antonín Vejčík a ing. Ladislav Strnad.

Specifickým rysem plemene zwartbles je jejich téměř černé zabarvení s bílými znaky, a proto i jejich chovatelé při přehlídce zvolili barvy jejich úboru, tedy bílé košile a černé kalhoty. Tím zdůraznili krásu svých šampionů a byla na všechny moc hezká podívaná. Berany předvedli pan Milan Strejček se synem Filipem, pan Václav Podhradský, paní Marcela Krčmářová za pomoci pana Jana Roskovce a pan Marcel

Šampionát zwartbles - vítězové

Kunay se synem. Nejméně třemi kolečky před tribunou všichni účastníci prokázali, že doma chůzi s berany pečlivě trénovali.

Každý beran byl včetně svého vodiče dostatečně představen. Informace o jednotlivých beranech dokládá tabulka níže.

Hodnotitelé poctivě prohlíželi každého berana. Sedmé a šesté místo nakonec obsadili berani pana Kunaye. Ačkoliv je pan Kunay začínající chovatel, který byl na šampionátu poprvé, věřím, že s nasbíranými zkušenostmi a informacemi, jak berany na toto klání připravit, má potenciál se v příštích ročnících umístit na vyšších příčkách. Ze zbývajících pěti

beranů, od tří chovatelů, byli vybráni tři. Zde bylo hodnocení velmi těžké a rozhodovaly drobné detaily v postoji, barevných znacích, tělesném rámci a zmasilosti.

Paní Marcela Krčmářová obsadila třetí místo s beranem CZ14871 035. Pan Václav Podhradský druhé místo s beranem CZ63798 034. První místo paní Miroslava Strejčková s beranem CZ59221 034. Vítězové si převzali poháry a všichni zúčastnění chovatelé dostali svazové tričko a láhev vína.

Závěrem mi dovoluje pogratulovat vítězi a poděkovat všem zúčastněným za milý ovčácký zážitek.

59221/034	Majitel	Miroslava Strejčková	ARR/ARR
	Chovatel	Miroslava Strejčková	Z trojčat
	Datum narození	23.03.2024	
	Linie	Zoltán	
	LinieM	Zbyslav	

H100	HTrh	Sval	Tuk	ST - CPH	Poř.	TRCPH	ZEVN	VT	POT	VRST
29	49	22	2	130,7814	18	ER	ER	ER	0	0

63798/034	Majitel	Václav Podhradský	ARR/ARR
	Chovatel	Miroslava Strejčková	Jedináček
	Datum narození	24.03.2025	
	Linie	Zvon	
	LinieM	Zoltán	

H100	HTrh	Sval	Tuk	ST - CPH	Poř.	TRCPH	ZEVN	VT	POT	VRST
47,8	65	24	3	109,0992	613	E	ER	EA	12	1

14871/035	Majitel	Marcela Krčmářová	ARR/ARR1
	Chovatel	Pavla Kožnarová	Jedináček
	Datum narození	22.02.2024	
	Linie	Záblesk	
	LinieM	Zoltán	

H100	HTrh	Sval	Tuk	ST - CPH	Poř.	TRCPH	ZEVN	VT	POT	VRST
55,7	65	0	0	134,2348	9	ER	ER	ER	22	1

STŘÍHÁNÍ OVCÍ V NÝDKU

Letošní stříhání se konalo 22. srpna. O 230 bahnic a asi 50 letošních jehnic valašské ovce se postaralo pět stříhačů, kteří si to mezi sebou rozdali i v soutěži o Mistra gorolů ve střížích ovcí. Stal se jím Michal Staszowski před Martinem Szmekem jun. a Martinem Szmekem sen. Klání ve střížích ručními nůžkami vyhrál Antonín Kubart. Kulturní program byl tento rok věnován památce nositele salašnických a gajdošských tradic Lubomíra Tatarky – Čalamachy, který minulé zimy od nás odešel hrát na nebeskou salaš. Vystoupily kapely Bukón a Czerchla, trombitáš Piotr Kukuczka z Istebné, zpěvák Jan

Kędzior z Visly a multiinstrumentalista Karol Kočík ze Zvolena. Manželské páry Vébrů a Žitníků na pastvině vystavovaly expozice výrobků z vlny valašek. Děti měly možnost vyzkoušet si dojení dřevěné ovce či skok do sena. Všichni návštěvníci pak mohli ochutnat nýdecké „placki na blasze“ nebo jehněčí guláš, který uvařil předseda krajského sdružení SCHOK Martin Carbol.

Text: Ing. Michal Milerski

Foto: Bohdan Mucha

DOŽÍNKY NA PARDUBICKÉM DOSTIHOVÉM ZÁVODIŠTI

V rámci dožínky dne 6. září 2026 se v areálu dostihového závodiště konala Krajská výstava ovcí a koz Pardubického kraje, tentokrát spojená s nákupním trhem beranů a kozlů. Ačkoli dopoledne foukal opravdu studený vítr, tak jsme vše zvládli na výbornou, díky stálým a obětavým chovatelům. Touto cestou jim ještě jednou velký dík!

Byly předvedené krásné kolekce ovcí i koz. Plemena ovcí vystavovali: plemeno ovcí texel: firma Dibaq a.s., zwartbles: Marcela Krčmářová, ouessantská ovce: Ondra Malý se synem Vojtěchem, jurská ovce: Jan Moravec, romanovská ovce a berri-chon du Cher: Heinzelfarm s.r.o. Plemena koz vystavovali: koza hnědá krátkosrstá: farma KV FARM Kunčice a Petr Vencel, walliserská koza: Jana Drtinová, koza holandská zakrslá: majitelka Jana Drtinová a její dcery, mladé úspěšné chovatelky Zuzana a Michaela.

V 10 hodin začal nákupní trh beranů a kozlů, klasifikaci vedla Ing. Dominika Sokolová, představila se i další ple-mena ovcí jako kamerunský beran, ouessantský beran a berani texel. Hojný počet byl i u kozlů, a to hnědých, bílých i anglonubijských.

Ve 12.15 h proběhla tradiční ukázka stříže ovcí, kterou jsem předváděl já Lukáš Neugebauer s dcerou Eliškou, komentoval ji chovatel pan Jan Moravec.

Ve 14.30 h proběhla další ukázka stříže ovcí jak elektrickými nůžkami, tak ručními. Nechyběla ani ukázka ošetření paznehtů, u které diváci žasli nad precizní, těžkou a náročnou prací.

Děkuji všem chovatelům, kteří se zúčastnili dožínky na Pardubickém dostihovém závodišti.

Text a foto: Lukáš Neugebauer

Ukázka stříže

Ukázka ošetření paznehtů

Hodnocení beranů, ing. Sokolová

Hodnocení kozlů

Mladá chovatelka koz

Vlněný stánek

Výstava plemen

Kozí sýry z farmy

Budoucí chovatel

KURZ STŘIHAČŮ 2026 NA ZLOBICI

Ve dnech 15. – 16. září 2026 se na Zlobici uskutečnil kurz střihačů, kterého se zúčastnilo 12 zájemců – 4 ženy a 8 mužů. Zkušenosti a rady jim předávali mistři střihači – Jakub Toms, Miroslav Sedláček a Marek Langer pod vedením předsedy ČAS pana Thierry Delhomme. Svůj podíl na kurzu měly také ovečky plemene suffolk, které patří akciové společnosti OVEKO. Na konci fyzicky náročného kurzu obdrželi frekventanti Osvědčení o absolvování.

Naše poděkování patří všem, kteří se podíleli na přípravě a průběhu kurzu.

Ing. Jiří Huml

Přinášíme několik fotek přímo z dění.

K tomu pár slov z pozice pozorovatele. Hledíte-li na průběh mistrovství ve střížích, obdivujete zpravidla rychlost, přesnost a jistotu tahů. Je to rozhodně skvělá podívaná. Pozorujete-li však úsilí těch, kteří do této oblasti teprve vstupují, zaujme vás leccos dalšího. První je odhodlání na obou stranách. Tedy záměr člověka dostat ovci do konkrétní pozice i záměr ovce prchnout, dokud je čas. Střet těchto dvou vůlí vyžaduje značné fyzické i psychické zdroje, podporu a případnou pomocnou ruku či radu. Zdaří-li se zdolat první překážku (tedy dostat ovci na správné místo do správné pozice), přichází ke slovu technika, rozhodnost i jemnost. Ovce chvíli neklade očividný odpor, odpočívá, to však neznamená, že nevyužije příležitosti a napne všechny sebrané síly k uskutečnění svého záměru, tedy vrátit se zpět do bezpečí ohrady za kamarádkami. Boj pokračuje. Znovu napolohovat, znovu strojek, pokračujeme, kde jsme byli přerušeni. Jako bonus k tomu všemu občas účastník obdrží praktickou přednášku, jak by měl stát, kde je váha, co s nohama, zády a celým zbytkem stříhače. Zlobické ovečky nejsou žádní drobci, silně mávaly nejedním kurzistou, ale výsledek byl jasný. Stříhači zvítězili na plné čáře. A ovečky vlastně taky. Mají zdarma krátký sestřih a na rok pokoj od podobných radovánek. A já jakožto pustý čumil jsem velmi obohacena. Byla jsem svědkem rozhodnutí, úsilí, ochoty učit se i nechat se poučit, odhodlání pokračovat navzdory velké protisíle, bojovat a boj dokončit. Děkuji. Vážím si těch, kteří se učili od jiných už před lety a mají na svém skóre tisíce ostříhaných ovcí, i těch, kteří na ty svoje první možná hned tak nezapomenou, ale nevzdali to.

Stříhači, jste skvělí!

Iva Oukropcová

PODZIMNÍ NÁKUPNÍ TRH NA PLEMENNÉ BERANY A KOZLY - SEDLČANY

V pravidelném zářijovém termínu (19. 9.) uspořádalo Středočeské krajské sdružení v chovatelském areálu ZO ČSCH v Sedlčanech tradiční podzimní nákupní trh plemenných beranů a kozlů.

I v letošním roce museli mít chovatelé své berany vakcinované na KHO, což také ovlivnilo účast chovatelů na této tradiční aukci. Proto bylo na trh přihlášeno pouze 42 beranů a 4 kozli od 14 chovatelů. Předvedeno bylo všech 42 beranů těchto plemen: charollais 12 ks, suffolk 10 ks, texel 12 ks, berrichon du Cher 2 ks, oxford down 1 ks, vřesová ovce 3 ks, jakob 2 ks. Oklasifikováni byli také tři kozlíci plemene koza hnědá krátkosrstá a jeden kozlík kozy bílé krátkosrsté. Hodnocením zvířat byl pověřen Ing. Richard Konrád a Ing. Ladislav Strnad.

U plemene charollais je tato klasifikace určena jako elitní nákupní trh tohoto plemene. Letos předvedli své berany tři chovatelé, kteří vystavili 12 beranů. U tohoto plemene se v letošním roce zapojili do KU další chovatelé. Plemeno charollais má ze všech masných plemen ovcí nejkvalitnější maso. Berani byli hodnoceni v těchto třídách: ER 2 ks EA 3 ks, EB 6 ks, IA 1 ks. Šampionem trhu se stal beran č. 45952 024 linie CHAVIER, RPH 112,04, hodnocen výslednou třídou EA, kterého předvedl MVDr. Josef Vencel z Mirošovic. Jako vícešampion skončil beran č. 47627 024 linie CHAROUZD, RPH 119,44 z chovu Františka Schůta z Neveklova. Kolekce beranů byla velmi vyrovnaná, vynikala výbornou zmasilostí zad a kýt. Drobné vady se vyskytovaly v utváření spének a v utváření linií hřbetů.

Pohled do areálu

Beranů masných plemen (suffolk, texel, berrichon du Cher, oxford down) bylo předvedeno jen 25 kusů. Většina beranů vynikala výbornou zmasilostí zad a kýt, drobnější nedostatky se vyskytovaly v utváření linie hřbetů a pevnosti spěnek. Šampionem byl vyhodnocen beran texel č. 48793 024 linie TREBBLE, RPH 131,20, hodnocen výslednou třídou ER z chovu Christophera Robertsona z Ratměřic a beran texel č. 69779 034, linie TERNO, RPH 115,31, hodnocen výslednou třídou EA z chovu Bohuslava Novotného z Chýnova.

Šampion ENT charollais chovatele MVDr. Josefa Venclo

■ ZA CHAROLLAIS DO CHAROLLES

V loňském roce se našemu chovateli podařilo navázat kontakt s předními francouzskými chovateli ovcí plemene charollais a následně uskutečnit také dovoz plemenných zvířat do České republiky. Nezůstalo však pouze u obchodu. Od francouzských kolegů jsme dostali pozvání k návštěvě jejich chovů a především k účasti na národní výstavě ovcí plemene charollais ve francouzském městě Charolles, pořádané organizací OS Mouton Charollais.

Celý chovatelský den se velmi vydařil, bylo pěkné počasí, čemuž odpovídala i velká návštěva chovatelů. Výborné bylo také občerstvení, které připravili chovatelé z ZO ČSCH Sedlčany. Za celý chovatelský den patří organizátorům a i chovatelům velké poděkování.

Text a foto: Ing. Richard Konrád

Šampion masných plemen, texel chovatele p. Christophera Robertsona

Šampion masných plemen, texel chovatele p. Bohuslava Novotného

Takové pozvání samozřejmě nešlo odmítnout, a tak se naše skupinka vydala na cestu za charollais. Výstava probíhala ve dnech 6.-7. srpna, my jsme však vyrazili o den dříve, abychom ještě před jejím zahájením měli možnost navštívit některé místní chovatele přímo na jejich farmách.

Naši chovatelskou zastávkou se stala farma předsedy organizace OS Mouton Charollais, která se nachází neda-leko města Charolles. Po úvodním přátelském přivítání jsme se společně s chovatelem vydali na prohlídku farmy. Během ní jsme měli možnost vidět prakticky všechny kategorie

chovaných zvířat – od jehňat přes jehnice a bahnice až po plemenné berany a mladé beránky připravované pro nadcházející aukci. Návštěva nám zároveň poskytla prostor pro řadu zajímavých diskusí o praktických otázkách chovu, výživě, reprodukci, šlechtění i zdravotní problematice. Velmi zajímavým tématem byl například probíhající program zaměřený na odolnost ovcí vůči gastrointestinálním parazitům, který by měl do budoucna umožnit zohlednit tuto vlastnost také při výběru plemenných zvířat. Diskuse pokračovaly až do večera, který jsme zakončili společnou večeří s několika dalšími chovateli z různých koutů Francie.

Z návštěvy farmy - jehnice

Sucho bylo cítelné i ve Francii

Z návštěvy farmy - aukční beránci

Z návštěvy farmy - jeden z plemenných beranů

Následující ráno jsme zamířili na národní výstavu plemene charollais pořádanou organizací OS Mouton Charollais. Už při vstupu do haly se zvířaty na nás zapůsobila nejen velikost celé akce, ale především množství a kvalita vystavovaných zvířat. Podle organizátorů se výstavy zúčastnilo více než 700 zvířat! Ještě před zahájením programu jsme měli možnost projít si jednotlivé kolekce a zvířata si důkladně prohlédnout. Následně jsme byli seznámeni s průběhem celé výstavy a také s naší rolí v programu.

Součástí našeho pozvání byla totiž také velmi zajímavá a zároveň zodpovědná role – byli jsme vyzváni, abychom se podíleli na výběru šampionů v jednotlivých kategoriích. Již na první pohled bylo zřejmé, že to nebude jednoduchý úkol. Na předváděných zvířatech byla patrná dlouhodobá a velmi kvalitní chovatelská práce a rozdíly mezi nejlepšími jedinci byly často minimální. Šampioni byli vybíráni mezi mladšími a staršími berany, jehnicemi a bahniciemi a hodnoceny byly také kolekce složené ze zástupců jednotlivých kategorií.

První výstavní den byl zakončen společenským večerem pro organizátory, vystavovatele a pozvané hosty. K pohoštění jsme tentokrát mohli přispět také my několika výrobky z České republiky. Podle rychlosti, s jakou ze společného stolu mizely, lze usuzovat, že si mezi francouzskými chovateli našly své příznivce.

Po dlouhém společenském večeru následoval druhý a zároveň poslední den výstavy, jehož hlavním bodem byla aukce plemenných beranů. Té jsme se letos zúčastnili jen v roli diváků. O to zajímavější však bylo sledovat skutečné aukční souboje mezi chovateli o nejžádanější plemenné berany a cennou genetiku. Během několika hodin bylo vydraženo a prodáno více než 100 beranů, přičemž vyvolávací cena vždy začínala na 500 eurech, průměrná cena vydražených beranů se pohybovala okolo 1 000 eur a nejvyšší cena se vyšplhala přibližně na 3 600 eur.

Pohled na výstavu z ptačí perspektivy

Užší výběr z vystavovaných jehnic

V roli hodnotitelů jsme se záhy ocitli také

Po skončení výstavy nastal čas rozloučit se s francouzskými chovateli a organizátory. Odjížděli jsme nejen s řadou nových zkušeností a poznatků, ale především s příslibem další spolupráce a opětovné návštěvy. A kdo ví – při té příští už možná nebudeme aukci sledovat pouze z pozice diváků, ale zapojíme se do ní také jako kupující.

Autoři textu a fotografií:
Ing. Ladislav Strnad, Ph.D.
Matěj Dohnal
Tereza Vávrová

Vybrané šampionky výstavy z jehnic

Hodnotitelé to neměli jednoduché

SUCHO A JEHO DOPADY NA VÝŽIVU OVČÍ: JAK POMOCI STÁDU I PASTVINÁM

Letošní léto ukázalo, jak výrazně může nedostatek srážek ovlivnit pastevní chov ovčí. Dlouhotrvající sucho na mnoha místech omezilo růst travních porostů, snížilo množství dostupné pastevní hmoty a přimělo chovatele začít s příkrmováním podstatně dříve, než bývá obvyklé. Dopady sucha přitom nemusí skončit pouze nedostatkem píce během letních měsíců. Mohou se projevit také na kondici bahnic, jejich následné reprodukci a v neposlední řadě i na množství a kvalitě krmiv, která budou k dispozici pro nadcházející zimní období.

Právě proto je vhodné věnovat pozornost nejen tomu, jak současnou situaci zvládnout, ale také možnostem, jak do budoucna zvýšit odolnost pastevních porostů vůči podobným výkyvům počasí.

Následující text vychází z odborných článků publikovaných v britském časopise *Sheep Farmer*. Jednotlivá témata byla autorsky zpracována a rozšířena o informace z dalších odborných publikací, poznatky a zkušenosti z chovatelské praxe a praktické možnosti jejich využití v podmínkách českých chovů. Cílem je nabídnout chovatelům informace a praktická doporučení využitelná při zvládání důsledků sucha i při přípravě na podobná období v budoucnu.

Sucho nekončí s pastevní sezonou

Horké a suché léto se neprojevuje pouze nedostatkem pastevní hmoty, ale také poklesem její kvality. Přerostlé nebo suchem poškozené porosty již nemusí poskytovat dostatek živin pro bahnice vstupující do připouštěcího období. Nedostatečná výživa a ztráta tělesné kondice přitom mohou vést ke zhoršení následné reprodukce (*Overcoming nutritional effects...*, 2025).

U již připouštěných bahnic je třeba současně počítat s nároky souvisejícími s průběhem březosti a vývojem plodů. Nedostatek kvalitní píce tedy nemusí představovat pouze krátkodobý problém během pastevní sezony, ale může ovlivnit výživu stáda i v dalších měsících.

Dopad nedostatku píce na tělesnou kondici bahnic

Tělesná kondice patří mezi významné faktory ovlivňující plodnost bahnic a následné výsledky reprodukce (*Overcoming nutritional effects...*, 2025).

K jejímu hodnocení se používá pětibodová stupnice BCS (Body Condition Score), kde stupeň 1 představuje podvyživené zvíře a stupeň 5 naopak zvíře výrazně přetučnělé. Kondice se hodnotí především pohmatem v bederní oblasti. U bahnic se pro období připouštění doporučuje tělesná kondice přibližně na úrovni BCS 3–3,5 (Povey et al., 2018).

V důsledku letošního nedostatku kvalitní pastvy však mohou některé bahnice vstupovat do připouštěcího období v horší kondici, než by bylo žádoucí. V takovém případě je třeba této skutečnosti přizpůsobit jejich další výživu s ohledem na kondici a reprodukční stav zvířat.

Pozornost výživě je nutné věnovat také v průběhu březosti, kdy se nároky bahnic postupně mění a zejména v její závěrečné fázi výrazně narůstají. Pokud dostupná pastva nebo zásoby objemných krmiv jejich potřeby nepokrývají, je nutné chybějící živiny vhodným způsobem doplnit.

Možnosti doplnění krmné dávky při nedostatku píce

Pokud v důsledku sucha není k dispozici dostatečné množství pastvy, sena nebo senáže, lze část jejich nutričního přínosu nahradit jinými krmivy a omezené zásoby objemných krmiv tím částečně šetřit. Určité množství vláknitého objemného krmiva však musí být v krmné dávce zachováno. Strukturální vláknina je nezbytná pro fyziologickou funkci bacheru, podporuje přežvykování a tvorbu slin a pomáhá udržovat stabilní bacherové prostředí.

Jednou z možností doplnění krmné dávky je krmná řepa. Jde o chutné šťavnaté krmivo s vysokou energetickou hodnotou a vysokým obsahem snadno fermentovatelných sacharidů. V období nedostatku píce může nahradit část energie a dalších živin, které by zvíře jinak získávalo z chybějící píce, a umožnit tak částečně šetřit omezené zásoby sena nebo senáže. To může být přínosné zejména u bahnic, jejichž tělesná kondice se v důsledku nedostatečné nebo nekvalitní pastvy zhoršila.

Krmnou řepu lze využít také ve výživě březích bahnic, je však nutné zohlednit její relativně nízký obsah bílkovin, zejména s postupující březostí a rostoucími nároky zvířat. Při využití řepy jako doplňkového krmiva lze u dospělé bahnice orientačně počítat s množstvím přibližně 2–4 kg čerstvé řepy na kus a den. Konkrétní dávka závisí na živé hmotnosti, obsahu sušiny řepy, kondici zvířete a složení celé krmné dávky.

Na zkrmování řepy je nutné zvířata postupně navýkat. Při příliš rychlém zvýšení dávky nebo nadměrném příjmu snadno fermentovatelných sacharidů, zejména při současném nedostatku strukturální vlákniny, může dojít k poklesu pH bacheru, narušení bacherového prostředí a rozvoji acidózy.

Další možností jsou cukrovarské řepné řízky, které představují energeticky hodnotný vedlejší produkt zpracování cukrové řepy. Vyznačují se vysokým obsahem dobře stravitelné vlákniny a pektinů a mohou při nedostatku píce pomoci doplnit energii v krmné dávce a současně částečně šetřit omezené zásoby sena nebo senáže. Přestože jsou řízky bohaté na stravitelnou vlákninu, nemohou zcela nahradit funkci

Jitrocel i během letošního suchého léta dokázal v porostu přetrvávat lépe než okolní travní druhy

dlouhé strukturální vlákniny, která je důležitá pro přežvykování a správnou funkci bachoru. Při jejich vyšším zastoupení je rovněž nutné zohlednit relativně nízký obsah bílkovin a celou krmnou dávku odpovídajícím způsobem vyvážit.

Cukrovarské řízky jsou dostupné v různých formách, zejména jako čerstvé či lisované a sušené, často granulované. Jednotlivé formy se výrazně liší obsahem sušiny, a nelze proto pro všechny použít stejné množství. Sušené granulované řízky je před zkrmováním vhodné namočit a nechat dostatečně nabobtnat, přičemž množství vody a dobu namáčení je vhodné přizpůsobit konkrétnímu výrobku a doporučení výrobce. Také na jejich příjem je nutné zvířata postupně navykat.

Dalším možným krmivem jsou brambory. Ovcím je lze zkrmovat syrové a neoloupané, před zkrmováním by však měly být očištěny od zeminy a větší hlízy je vhodné rozřezat nebo nadrtit. Brambory představují především zdroj energie ve formě škrobu a také na jejich příjem je nutné zvířata postupně navykat. U dospělé ovce lze jako orientační množství uvést přibližně 1 kg čerstvých brambor na kus a den. Ke zkrmování nejsou vhodné zelené, silně naklíčené, nahnílé nebo jinak znehodnocené hlízy.

Krmné brukvovité plodiny – inspirace ze zahraničí

V zahraničních chovech se při nedostatku píce nebo pro prodloužení pastevního období využívají také krmné brukvovité plodiny, například tuřín, krmná řepka nebo různé krmné brukvovité hybridy. Výhodou některých těchto plodin je poměrně rychlý růst a možnost získat dobře stravitelnou píci v relativně krátkém období. Například tuřín může být za příznivých podmínek využitelný ke krmení přibližně za 12–14 týdnů od výsevu (*Overcoming nutritional effects...*, 2025). V České republice není jejich využití v chovech ovcí příliš rozšířené, za vhodných podmínek však mohou představovat další možnost doplnění krmné dávky.

Jejich pěstování však nelze považovat za řešení samotného sucha. Úspěšné založení porostu i následná produkce píce jsou závislé na dostatku půdní vláhy a v suchých letech může být právě nedostatek srážek v období výsevu a počátečního růstu významným limitujícím faktorem. Jejich využití lze proto chápat spíše jako jednu z možností, jak si vytvořit další zdroj krmiva pro podzimní či zimní období.

Krmné brukvovité plodiny poskytují dobře stravitelnou píci, mají však nízký obsah strukturální vlákniny. Neměly by proto tvořit jedinou složku krmné dávky. Jejich podíl se může pohybovat přibližně mezi 50–70 % celkového příjmu sušiny, přičemž zbývající část musí zajistit především dostatek strukturální vlákniny (AHDB, 2021). Také na příjem těchto krmiv je nutné zvířata postupně navykat.

Při zkrmování brukvovitých plodin pozor na jód

Krmné brukvovité plodiny obsahují glukosinoláty, jejichž produkty rozkladu mohou narušovat využití jódu a následně ovlivnit funkci štítné žlázy (*Overcoming nutritional effects...*, 2025). Toto riziko se netýká krmné řepy, která mezi brukvovité plodiny nepatří.

Jód je nezbytný pro tvorbu hormonů štítné žlázy a jejich prostřednictvím se podílí na regulaci metabolismu, reprodukce, růstu a vývoje plodu. Jeho nedostatek proto může být

Letošní pastviny místy připomínaly spíše vyprahlou savanu

významný nejen v období přepouštění, ale především v průběhu březosti. Výrazný deficit u březích bahnic může vést k poruchám vývoje plodu, zvětšení štítné žlázy – strumě, narození slabých nebo málo životaschopných jehňat a v závažných případech také ke zvýšení počtu mrtvě narozených jehňat a perinatálních ztrát (Roberts, 2025).

Při posuzování rizika je však třeba zohlednit především množství brukvovitých plodin v krmné dávce, délku jejich zkrmování a celkové zásobení zvířat jódem. Při jejich průměrném zastoupení ve vyvážené krmné dávce a dostatečném přísunu jódu proto není důvod se jejich využití obávat. Zvýšenou pozornost minerální výživě je vhodné věnovat zejména při jejich významnějším nebo dlouhodobém zkrmování.

Nezapomínat na minerální výživu

Obsah minerálních látek a stopových prvků v rostlinách není stálý. Ovlivňují jej mimo jiné půdní podmínky, dostupnost jednotlivých prvků, botanické složení porostu i průběh vegetace a počasí (Roberts, 2025).

V souvislosti se suchými obdobími jsou popisovány změny v zásobení zvířat mimo jiné zinkem, mědí a kobaltem. Například dostupnost kobaltu pro rostliny může při nedostatku půdní vláhy výrazně klesat. Kobalt přitom bachorové mikroorganismy využívají při syntéze vitamínu B12, který se podílí na energetickém metabolismu (*Overcoming nutritional effects...*, 2025; Roberts, 2025).

Význam minerální výživy nekončí přepouštěním. Také v průběhu březosti je dostatečný příjem minerálních látek a stopových prvků důležitý pro správný průběh březosti, vývoj plodu a následnou životaschopnost jehňat.

Bahnicím by proto měl být trvale k dispozici kvalitní minerální liz určený přímo pro ovce, případně by měl být odpovídající minerální doplněk zajištěn jiným způsobem. Vhodnou volbou mohou být například minerální doplňky určené pro bahnice v období březosti a laktace, jejichž složení zohledňuje zvýšené nároky zvířat v těchto fázích reprodukčního cyklu. Při výběru je vhodné sledovat zastoupení makroprvků, zejména vápníku, fosforu a hořčíku, a stopových prvků, především jódu, kobaltu, selenu a zinku.

Zvláštní pozornost je nutné věnovat mědi. Ovce jsou vůči jejímu nadbytku výrazně citlivější než řada jiných hospodářských zvířat. Její využitelnost ovlivňuje přítomnost dalších prvků v krmné dávce, zejména molybdenu, síry a železa,

Na konci srpna chovatelé stále doufali alespoň v pozdní otavy

a mezi jednotlivými plemeny existují rozdíly v citlivosti k jejímu nadbytku. Nadměrná suplementace může vést až k toxicitě (Roberts, 2025).

Při dlouhodobém nadměrném příjmu se měď může hromadit v játrech a následně vyvolat intoxikaci. Pro ovce proto není vhodné používat minerální lizy a směsi určené pro skot nebo koně a není ideální spoléhat ani na univerzální minerální lizy. Při výběru by měl chovatel sáhnout po výrobku určeném přímo pro ovce. Cílené doplňování mědi nad rámec běžné minerální výživy by mělo vycházet z prokázané potřeby konkrétního stáda.

Selen společně s vitamínem E tvoří významnou součást antioxidační ochrany organismu a podílí se na správné funkci imunitního systému. Výrazný deficit selenu je u jehňat spojován s výskytem nutriční svalové dystrofie. Zinek se účastní celé řady biochemických procesů a jeho nedostatek může negativně ovlivnit příjem krmiva, růst a plodnost. Mangan se mimo jiné podílí na enzymatických procesech, funkci reprodukčního systému a vývoji plodu (Roberts, 2025).

Ani u stopových prvků tedy neplatí, že jejich vyšší přísun je automaticky výhodnější. Cílem je vyvážené minerální zásobení odpovídající potřebám ovcí, nikoliv co nejvyšší koncentrace jednotlivých prvků.

Jak zvýšit odolnost pastvin do dalších let

Současná situace připomíná, že kromě řešení bezprostředních následků sucha má význam přemýšlet také o dlouhodobé odolnosti pastevních porostů.

Jednou z možností je využití druhově pestřejších směsí, které kombinují trávy, jeteloviny a další byliny s rozdílnými vlastnostmi a hloubkou kořenového systému. Rozdílné kořenové systémy mohou přispívat k lepšímu využívání vody a živin z různých částí půdního profilu a zvyšovat odolnost porostu při nepříznivých podmínkách (Evans, 2025).

Zatímco mělkěji kořenicí druhy využívají především vláhu a živiny z povrchových vrstev půdy, hluboce kořenicí rostliny mohou lépe využívat zásoby vody z hlubších

půdních horizontů. Výsledkem může být porost, který dokáže na výkyvy v dostupnosti vláhy reagovat lépe než jednoduchá směs založená pouze na několika druzích trav.

Ani druhově pestrý porost však nelze považovat za „odolný proti suchu“. Při dlouhodobém nedostatku srážek bude jeho produkce rovněž omezena. Cílem je především zvýšit stabilitu produkce a schopnost porostu lépe překonávat období nepříznivých podmínek.

Mezi druhy využitelné v druhově pestřejších porostech patří například srha laločnatá a kostřavy, z jetelovin jetel luční nebo štírovník růžkatý a z dalších bylin čekanka a jitrocel (Evans, 2025). Využití čekanky a jitrocele v jetelovino-travních směsích je popsáno také v českých podmínkách (Hakl a Tocauerová, 2022). Směsi obsahující tyto druhy jsou dostupné také na českém trhu, a to jak pro zakládání nových porostů, tak pro přísev stávajících pastvin. Při jejich výběru je však vždy nutné vycházet z konkrétních půdních a vláhových podmínek a ze způsobu využití pastviny.

Zařazení jetelovin přináší další výhodu v podobě symbiotické fixace vzdušného dusíku. Druhově pestřejší porosty mohou současně díky rozdílným typům kořenových systémů přispívat k lepšímu prokoření půdy, tvorbě pórů a zlepšování její struktury (Evans, 2025). Větší botanická pestrost může přispět také k širšímu zastoupení minerálních látek v přijímané píce, protože jednotlivé rostlinné druhy se v jejich obsahu a příjmu liší (Roberts, 2025). Jejich skutečný obsah však vždy závisí také na půdních podmínkách a dostupnosti jednotlivých prvků, a přítomnost konkrétní rostliny v porostu proto nelze považovat za náhradu odpovídající minerální výživy.

K udržení odolného pastevního porostu přispívá také způsob jeho využívání. Dokud to podmínky umožňují, je vhodné pracovat s rotační pastvou a jednotlivým částem pastviny poskytovat dostatečný čas k regeneraci. Opakované vypásání porostu až „na drn“ omezuje jeho schopnost obnovy, oslabuje kořenový systém a zvyšuje riziko dalšího poškození porostu a jeho zaplevelení. Současně se zvyšuje kontakt ovcí s nejnižšími částmi porostu a půdou, a tím také riziko příjmu infekčních larev některých gastrointestinálních parazitů. Je však třeba dodat, že letošní léto bylo v mnoha částech České republiky natolik suché, že ani správně nastavený pastevní management nemohl zabránit výraznému omezení růstu porostů a nedostatku pastevní píce.

V dlouhodobějším horizontu tak mohou být druhově pestřejší porosty jedním z nástrojů, jak zvýšit odolnost pastevního systému vůči klimatickým výkyvům. Nejde přitom o to vysít co největší počet druhů, ale vhodně kombinovat druhy, které se svými vlastnostmi vzájemně doplňují. U již založených pastvin navíc nemusí být vždy nutná kompletní obnova porostu – jednou z možností může být také přísev vhodných druhů do stávajícího porostu.

Seznam použité literatury k dispozici u autora.

Autor: Ing. Anna Poborská, Ph.D.

■ MALÁ, HODNÁ, DO KAŽDÉ DOMÁCNOSTI VHODNÁ – NÁVOD, JAK SI DOSTAT DOMŮ MYŠKU, ANI ŠPEKU NEBUDE POTŘEBA.

Na tvorbu myšky budeme potřebovat:

- **přízi** – jakoukoliv máte doma
- **háček** – odpovídající velikosti
- **výplň** (zbytky odstříhnutých vláken, vlna)
- **nůžky**

Používané techniky

Magický kroužek (MR)

Magický kroužek je způsob, jak začít háčkování do kruhu. Na rozdíl od řetízku lze jeho střed po dokončení stáhnout úplně k sobě, takže uprostřed nezůstane žádná díra.

Jak na něj, lze nalézt na odkazu QR kódu:

Krátký sloupek (KS)

Nejpoužívanější steh při háčkování. Postup: zapíchněte háček do oka, naberte přízi, vytáhněte smyčku (na háčku jsou dvě), znovu naberte přízi a protáhněte ji oběma smyčkami.

Dlouhý sloupek (DS)

Vyšší steh, který se používá například na ouška.

Postup: nahoďte přízi na háček, zapíchněte háček do oka, vytáhněte smyčku (na háčku jsou tři), protáhněte přízi prvními dvěma smyčkami, znovu naberte přízi, protáhněte zbývajících dvěma smyčkami.

Pevné oko (PO)

Používá se hlavně ke spojování nebo vytváření obloučků.

Postup: zapíchněte háček do oka, naberte přízi, protáhněte ji rovnou okem i smyčkou na háčku.

Přidávání oček

Přidání znamená, že do jednoho oka uháčkujete dva krátké sloupky. Počet oček se tím zvětší.

Ubírání oček

Ubírání znamená spojení dvou sousedních oček do jednoho. Háček nejprve zapíchnete do prvního oka a vytáhnete smyčku, ale krátký sloupek ještě nedokončíte. Poté stejně naberte smyčku z druhého oka. Na háčku budou tři smyčky, které sháčkujete najednou. Výsledkem jsou dvě oka spojená do jednoho.

Postup (číslo v závorkách uvádí, kolik oček se nám nachází v dané řadě)

1. řada: Vytvořte magický kroužek a uháčkujte do něj 6 krátkých sloupků. (6) – doporučuji nezatahovat magický kroužek hned tady, ale až po 3. řadě, práce je poté lehce přehlednější

2. řada: Do každého oka uháčkujte 1 krátký sloupek. (6)

3. řada: Do každého oka uháčkujte 2 krátké sloupky. (12)

4. řada – ouška: Nejprve uháčkujte 5 krátkých sloupků. A vytvoříme první ouško: Do **přední smyčky** následujícího oka uháčkujte: 1 pevné oko, 4 dlouhé sloupky a do stejného oka a přes **obě smyčky** uháčkujte ještě jedno pevné oko. Tím se ouško ukotví. Pokračujte 3 krátké sloupky. Stejným způsobem vytvořte druhé ouško: pevné oko pouze do přední smyčky, 4 dlouhé sloupky, pevné oko přes obě smyčky. Nakonec uháčkujte: 2 krátké sloupky. (12 – počet aktivních oček se nám nemění, ouška už jsou ukončená a nebudeme s těmito očky nic dělat)

Proč se první pevné oko háčkuje pouze do přední smyčky? Díky tomu ouško vystoupí směrem ven a bude lépe držet svůj tvar.

5. řada: Budeme přidávat. Dva krátké sloupky do prvního oka řady, poté další dvě oka krátkým sloupkem, opět dva krátké sloupky do jednoho oka a měli bychom být jedno oko před ouškem.

Přidávání kolem oušek může být trochu komplikované – před prvním ouškem děláme krátký sloupek, ouško přeskočíme (ted' pracujeme se třemi očky, co jsou mezi oušky) do prvního uděláme krátký sloupek, potom do prostředního uděláme dva krátké sloupky. Do následujícího oka (které je před druhým ouškem) uděláme opět krátký sloupek, přeskočíme druhé ouško, krátký sloupek do oka za ouškem. Mělo by nám zbývat poslední oko řady, do kterého uděláme dva krátké sloupky. (14)

6.-9. řada: Do každého oka uháčkujte **1 krátký sloupek**. (14)

Vložení očí - Pokud používáte bezpečnostní oči, nyní je protáhněte mezi oka pleteniny a z rubové strany nasadte pojistku. Pokud budete oči vyšívát, můžete tento krok přeskóčit a vyšít je až po dokončení myšky. Nebo stačí protáhnout přízi a zajistit uzlíkem, je to jen na Vás.

10. řada: Začneme ubírat. Sháčkujte dvě očka dohromady, poté do následujících dvou oček uděláme po jednom krátkém sloupku - ze čtyř oček se nám staly tři. Poté opět sháčkujeme dvě, a poté opět dva krátké sloupky atd. Řadu bychom měli končit tím, že sháčkujeme dvě očka dohromady (10)

Jakmile je myška téměř uzavřená, důkladně ji vycpěte výplní, kolik jí tam dáte podle toho bude myška vypasená.

11. řada: Pokračujte v ubírání (akorát místo ubrání a dvou krátkých sloupků děláme jenom jeden) tak dlouho, až zůstanou jenom tři očka. Před úplným uzavřením případně doplňte ještě trochu výplně. Jakmile máme tři poslední očka, z prvního do třetího uděláme pevné oko a rádně utáhneme. Pokud by tam náhodou vznikl nějaký prostor, ocásek to může zamaskovat, případně to ještě zapošijeme.

Ocásek: Po uzavření těla neukončujte práci. Uháčkujte řetízek tak dlouhý, jak dlouhý chcete mít ocásek. Máte dvě možnosti (nebo můžete techniky kombinovat a experimentovat s různými vzhledy ocásku):

■ **Rovný ocásek:** Do každého řetízkového oka uháčkujte pevné oko. Ocásek bude poměrně rovný a pevný.

■ **Zatočený ocásek:** Do každého řetízkového oka uháčkujte krátký sloupek.

Protože je krátký sloupek vyšší než řetízkové oko, začne se ocásek přirozeně stáčet do spirály.

Po návratu k tělu připevněte ocásek jedním pevným okem. Doporučuji ocásek k tělu uchyťovat na spodní straně těla,

Dokončení: Ustříhněte přízi s rezervou přibližně 10 cm.

Protáhněte konec příze poslední smyčkou a pevně utáhněte. Poté protáhněte konec příze skrz tělo myšky, aby se schoval uvnitř.

Je jenom na Vás, kolik myšek doma budete mít, jsou vhodné jako dárek, drobnost na klíče, či dekorace. Myšky můžete mít i v různých barvách, můžete je mít strakaté, můžou mít různé barevná očka, fantazii se meze nekladou. Jenom s větším počtem myší, byste potom měli zvážit i kočku.

Martin Harok

■ PŘEDSTAVUJEME ČLENY KLUBU ZPRACOVATELŮ VLNY A JINÝCH PŘÍRODNÍCH MATERIÁLŮ

Martin Harok

Jako malý jsem vždy pozoroval pratetu, jak z vlny a čtyř jehlic dělá ponožky, byla to pro mě hotová magie. Jednou jsem se osmělil a pratety Marušky se zeptal, jak to vlastně dělá, a toho dne byl můj osud navždy zpečetěn.

Hladce, obrace a anglicky mi na dlouhou dobu stačily, ale po pár šálách mě to přestalo bavit a na určitý čas tato magie spala. Ale jakmile se probrala, háček, jehlice se daly do díla a mohly vznikat nejen oděvní kousky, ale hlavně spousta zvířátek. S časem přišel i nápad na kolovrat, a aby toho nebylo málo, i tkalcovský stav. Jak bylo vše pořízeno, pořídily se i ovečky, konkrétně ouessantské.

V současné době máme doma nejen malou rukodělnou dílnu, ale i malochov oveček, jejichž vlnu zpracováváme. Jak je mi vždy doma říkáno, máme výrobu od trávy, až po svetr. Prostě magie.

Pod instagramovým profilem **@pomněnky_vlnenky** tvořím a snažím se objevovat techniky zpracování vláken a jejich užití v každodenním životě.

dle současného šlechtitelského programu (týká se plemen B, H, AN).

Jakmile bude databáze připravená, budou chovatelské kluby s tímto seznámené.

■ 6) Různé, diskuze

a) Ing. Konrád informoval Radu o početních stavech koz v ČR podle statistického úřadu. V roce 2025 bylo evidováno 25.480 ks koz, což je pokles proti roku 2024 o 2.097 ks koz.

b) Ing. Konrád informoval Radu o probíhajících pracích

na tvorbě nového programu pro vedení PK koz. Práce probíhají dle schváleného časového plánu, který je zanesen ve smlouvě na tvorbu programu od ČMSCH, a.s.

■ 7) Po vyčerpání všech bodů programu předseda Rady Ing. Strnad všem přítomným poděkoval za konstruktivní jednání a zasedání v 17:20 hodin ukončil.

Zapsal: Ing. Ladislav Strnad, Ph.D.

Ověřili: Ing. Richard Konrád,

Ing. Věra Mátllová

29. mezinárodní konference chovatelů ovcí a koz 2026 v Koutech

Dovolujeme si Vás pozvat na 29. setkání chovatelů ovcí a koz, které se uskuteční v pátek a v sobotu 6.-7. listopadu 2026 v kongresovém hotelu Luna, Kouty 77, 584 01 Ledec nad Sázavou.

V plánovaných přednáškách přineseme aktuální informace ze státní správy. Svou účast potvrdili zástupci Ministerstva zemědělství České republiky a státní veterinární správy. V doprovodném programu bude věnována pozornost problematice zdraví v chovech ovcí a koz, zejména s bojem s vlasovkou slezovou. Dozvíme se aktuální informace o finančních nástrojích pro podporu chovatelů v důsledku výskytu vlka. Zaměříme se na travní porosty v období sucha. Budeme se věnovat genomice v chovech koz, která je nedílnou součástí šlechtění v našich chovech. Sobotní veterinární blok pod vedením doc. Šlosárkové se bude věnovat řízení zdraví v chovech malých přežvýkavců. Tradičně se můžeme těšit na účast zástupců slovenského svazu.

Páteční program začne v 9:15 hod, prezence začíná v 8:00 hod. Pro účastníky bude zajištěno celodenní občerstvení. Večer bude zakončen společnou večeří a věříme, že i příjemnou a pohodovou debatou mezi chovateli a přáteli.

V průběhu obou dní mohou přilehlé konferenční prostory využít chovatelské kluby pro svá jednání. Před sobotním odjezdem ještě stihneme společný oběd.

Bližší informace budeme aktuálně zveřejňovat v průběhu měsíce října na webových stránkách Svazu - www.schok.cz.

Účastnický poplatek pro člena Svazu je 1 000 Kč. Pro ostatní účastníky konference je tento poplatek stanoven ve výši 1 300 Kč. Pro účastníky pátečního programu je cena 800 Kč. Poplatky se vybírají při prezenci na konferenci.

Doporučujeme, aby si zájemci včas zajistili rezervaci ubytování přímo na recepci hotelu (recepce@hotelluna.cz)

Na 29. mezinárodní konferenci zveme všechny chovatele ovcí a koz nejen z řad členů Svazu.

Adresa: Kouty 77, 584 01 Ledec nad Sázavou

GPS: 49°38'18"N; 15°17'57"E; 49.638N, 15.3E

Telefon: +420 569 738 800

e-mail: hotelluna@hotelluna.cz

Jak se do hotelu Luna dostanete?

Cesta od Prahy netrvá ani hodinu. Dálnici D1 opustíte exitem na 66. km LOKET a jedíte na Ledec nad Sázavou. Cestou si můžete užít krásný výhled z mostu nad přehradou Želivka. Asi 1 km před Ledčí zahněte doprava na Jihlavu. Ještě před první obcí odbočte u fotbalového hřiště a rybníka doleva na Kouty a pokračujte rovně. Po projetí obcí Kouty přijedete k rybníku, u kterého uvidíte hotel Luna.

Cesta od Brna je ještě snazší. Sjedte z D1 na 81. km KOBEŘOVICE a jedte na Ledec nad Sázavou. Hned za obcí Kamenná Lhota u rybníka a fotbalového hřiště odbočte doprava na Kouty a pokračujte rovně. Po projetí obcí Kouty přijedete k rybníku, u kterého již uvidíte hotel Luna.

Ing. Jiří Huml

Program konference:**Pátek dopoledne:**

- **Současná situace v chovu ovcí a koz v ČR, dotační politika**

Ing. Petr Jílek, MZe

- **Aktuální zdrav. stav v chovech hospodářských zvířat v České republice, nákazová situace v Evropě v návaznosti na importy zvířat, vakcinace v roce 2027**

MVDr. Eva Indrová, Ph.D., SVS

- **Aktuální situace v chovu ovcí a koz na Slovensku a jeho perspektiva do budoucna**

MVDr. Patrik Keřo, předseda ZCHOK

- **Spolupráce se SCHOK z.s. k vybraným aktivitám**

Ing. Mgr. Jaroslav Šebek, předseda ASZ

Pátek odpoledne:

- **Vlasovka slezová – úspěšný boj od terapie až k prevenci**

MVDr. Lukáš Reitmayer, Ing. Nikola Havrdová, Ph.D.,

- **Finanční nástroje pro podporu chovatelů v důsledku výskytu vlka obecného a aktuality v realizaci Programu páče o vlka**

RNDr. Jindřiška Jelínková, Ph.D., Ing. Pavel Pešout, AOPK ČR

- **Veterinární léčivé přípravky pro prevenci a léčbu onemocnění v chovech ovcí a koz**

MVDr. Pavlína Dorčáková, ČMSCH, a.s.

- **Druhy a odrůdy trav a jetelovin pro směsi lépe odolávající suchu a zásady jejich ošetřování**

Ing. Ivan Houdek

- **Zajištění dostatku konzervovaných krmiv pro zimní období v kontextu změny klimatu**

Prof. Ing. Jiří Skládanka, Ph.D., Mendelu Brno

- **Od plemenných hodnot k selekci: praktické využití ve šlechtění koz**

Prof. Ing. Luboš Vostrý, Ph.D., ČZU Praha

- **Problematika genomiky z pohledu Svazu**

Ing. Richard Konrád, SCHOK z.s.

Sobota:**Seminář VÚVeL Academy: Řízení zdraví v chovech malých přežvýkavců**

- **Aktuality z laboratoře iGenetiky: genotypizace ovcí a koz v praxi**

Ing. Hana Dudáková, ČMSCH, a.s.

- **Jak tasemnice dostaly na frak aneb jak od mýtů k datům: účinnost léčiv proti tasemnicím u ovcí a koz**

Doc. MVDr. Adam Novobilský, Ph.D., VÚVeL v. v. i.

- **Dotační program 20. G prakticky: Správné plnění, rizika zamítnutí, výhled dotačních podpor na rok 2027**

Ing. Tereza Vylítalová, MZe

- **Pastva v podmínkách klimatické změny: Jak správně plánovat rotaci stád, aby pastvina nevysychala a uživila maximum zvířat**

Prof. Ing. Jiří Skládanka, Ph.D., Mendelu Brno

Změna programu vyhrazena.

Seminář

Chov ovcí a koz: zdraví, užitkovost a technologie zpracování mléka

KOZY OVCE

UŽITKOVOST ZDRAVÍ VEMENE TECHNOLOGIE

TERMÍN

24.10. 2026

MÍSTO

Farma
Pěňčín s.r.o.

PŘIHLÁŠKY

www.milcom-as.cz

Výzkumný ústav mlékárenský s.r.o. zve na seminář

Chov ovcí a koz: zdraví, užitkovost a technologie zpracování mléka

Datum: **24. 10. 2026**

Místo: **Farma Pěňčín s.r.o.** (Pěňčín 60, 468 21 Pěňčín)

Cena: 3500 Kč bez DPH

Harmonogram:

8:30 - 9:00 Registrace účastníků

9:00 - 9:15 Představení farmy Pěňčín a její historie

(Josef Pulíček)

9:15 - 10:45 Strojové dojení malých prežuvavců a zdraví vemena

(prof. Vladimír Tančín, Výzkumný ústav živočišné výroby, Lužianky SK)

10:45 - 11:15 Vývoj početních stavů ovcí a koz, výsledky kontroly užitkovosti

(Ing. Růžena Seydlová, Ph.D., MILCOM a.s.)

11:15 - 11:45 Zdravotní problematika stád ovcí a koz

(MVDr. Karolína Janatová)

11:45 - 12:30 Oběd

12:30 - 14:30 Technologie zpracování ovčího a koziho mléka + prohlídka provozu farmy

14:30 - 15:00 Diskuse a závěr

Pro účastníky školení bude zajištěno občerstvení a ochutnávka vybraných farmářských produktů. Každý účastník obdrží certifikát o účasti. Pro návštěvu farmy budou účastníkům k dispozici také ochranné oděvy.

VÚM s.r.o.

+420 235 354 551

milcom@milcom-as.cz

www.milcom-as.cz/vum

Ke Dvoru 12a, Praha 6, 160 00

IČ: 26722861 DIČ: CZ26722861